

NOVINER

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na 1/4 leta 5 Din., na posamezni naslov 6-25 Din. V inozemstvo mesečno 6 Din. — Pošt. ček. pol. št. 11.806.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo i uprava M. SOBOTA, Križova ul. 4.

Cena oglasov: Cela stran 1000 Din., mali oglas do 35 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din. Med tekstem so oglasi 15% dražji. — Popust od 5—50%.

Izvoz živine iz Slovenske Krajine.

Pred dobrim tjednom je objavio ljubljanski dnevnik „Slovenec“, da po zakonu ma pravico izvažati živino v druge države v našem kraju samo g. Benko Jožef, narodni poslanec. K tomu glasi je dana razlaga, ka ta okolnost zna cene živine ešče bole znižati, kak so znižane. Mi ne moremo nikaj meti proti tomi, če zakon dovoli to g. narodnomu poslanci. Mam pa istotak po zakonu zahtevo, ka se to dovoljenje da i drugim mesarom v našoj krajini. Zakon, šteri da to dovoljenje g. narodnomu poslanci, se najpre ne glasi tak, ka bi drugi ne mogo dobiti toga dovoljenja. I zaistino mi znamo, ka ma to dovoljenje g. Bohar Adam v D. Lendavi pa li ne izvaž. Zakaj ne izvaž? Zato, ka ne dobi dovoljenja, gda bi lejko izvažao; zdaj že dugi čas ne se njemi je dovolilo i ka je prle izvezo, šče dozda nese njemi je plačalo. Gda to pišemo, ešče tak stojijo stvari. Bohar je plačao pri izvoznoj družbi v Beogradu zahtevani 25000 Din. kaucije i ma vse pogoje za izvoz. Ne dovoli se njemi pa, ka bi teliko izvažao, kak g. Benko. Zakaj to pišemo? Smo mi lejko proti g. poslanci Benki? Ne. Naj izvaž kak dozda. Njegov izvoz je na hasek narodi. A samo tak, če je te ne sam sameren, nego če poleg g. Benka smejo tudi drugi izvažati, to je če je konkurenca, solidna, poštena konkurenca med izvozničari. Ta konkurenca, kak pač vsaka konkurenca, spremeni ceno, na hasek odajalca v našem slučaju. V Ljubljani je cena bikov, juncov od 550 Din. dol do 3 Din. na živo vago. Pri nas se pa ravno naopak začne. Od 3 Din. ide ne gor nego dol. Krav cena je v Ljubljani od 4 Din. do 2 Din. doli na živo vago. Pri nas pa tej cen že davno nepozna naš posestnik. Sramotno nžiše so cene, ka je za objokat tiste trude, štere ma mali človek pri vreji svoje živine i nemore nikaj za njo dobiti. Ta velika gospodarska stiska, štera je sela našemi človeki z vsov težavov na rame, nas sili, da iz lubezni do njega prosimo v prvom redi g. poslanca Benka, naj velikodušno da raztegnoti po svojoj poslanskoj dužnosti izvozno pravico na vse mesare v našem kraju, ki zadostijo zakonskim predpisom i ob drugim naprošamo našo oblast, naj se njoj smili naš mali človek i naj nujno i krepko javi na višjo inštanco, slasti na ministerstvo za trgovino v Beograd i banovino, ka se da prosta konkurenca za izvoz živine, naj naš siromaški narod more priti do nekšega krajcara.

Pripomba. Med tem časom smo zvedili, da je g. Bohar Adam dobo dovoljenje za izvoz pol vagona telec v Beč. To je nekša malenkostna olejšava za naš kraj. Pravičnost zahteva, da se izvršavanje izvozne pravice da v ednakoj meri vsem osebam, ki jo majo. Samo na te način nastane poštena konkurenca na hasek našemi človeki.

Pojasnilo črensovskoj občini i fari.

Poleg cerkve v Črensovcih leži prostor na oba kraja cerkve. Povsod je te prostor cerkveni, je zato tudi v Črensovcih. Tak stoji v uradnom spisi zvanom „Visitatio canonica“, tak stoji v zemliškoj knigi i tak tudi v mapi. Povsod je to edna parcela, štera nema numere, kak cerkvena imanja nemajo numere. Cerkev je to vsikdar nūcala za svoje i nikdar neje prosila občine za dovoljenje; nūcala je za svoje potrebe i tudi na vsaki proščenski den je brala dozda vsikdar od prostora odškodnino. To bo brala i naprej. Cerkev je drage vole dovolila občini, da sme na den senja brati peneze i na cerkvenom prostori, zato, ka je i cerkev brala na den proščenja na občinskom. Poleg segeštije ležeči prostor je najpre občinski, samo malo cerkvenoga. Cerkev to i nadale dovoli občini, a nikdar na škodo siromaške cerkve. V starom zakonskom spisi stoji, ka je cerkev mela senje, točila vino itd. Zato je te deo kre velke ceste zapisan v knigi „sejmišče“ na cerkvenom imanju, ar je na parceli cerkve gor. Cerkev je dala to gorzmeriti i čuva svoje pravice. Naj občina ma svoje i cerkvi naj ne brani meti svoje kak cerkev ne brani občini meti njeno. Da se to vse lepo mirno rešiti, samo ne trebe hujskačov poslušati, posebno ne tistih, ki majo kak cela občina zna, *občinsko imanje zagrajeno k svojem.* To najbolje peče, zakaj brani cerkev svoje. Gučijo, ka so prej prisegnoli, ka do občinsko čuvali. Lepa prisega bi bila to, ka bi občinsko imanje k svojem gradili, cerkveno pa jemali za občino. Na takšoj prisegi se zahvali i cerkvena i svecika oblast. Cerkvena oblast i cela fara zagovarja pravice cerkve, siromaške cerkve i se vūpa ka se ne najde takši človek vu fari, ki bi vūpao svojo roko vtegnoti po *božem imanju*, štero ma svojo potrditev v mapi i zemliškoj knigi i ka je cerkev vsikdar za svoje mela i ma. Če je cerkev dovolila občini, da je na cerkvenom mela kakši hasek, je bila odškodnina, ar se je delao kvar na občinskom od ljudi. Zdaj pa se mora ta zadeva tak rešiti, ka ta obe i cerkev i občina mele svojo lastnino i edna drugo podpirale, ne pa edna proti drugoj delali. Hujskačov neposlušajte, čakajte cerkevne oblasti rešitev, vse se lepo mirno zvedi.

Podunavska gospodarska zveza.

Francuski ministerski predsednik Tardieu (Tardiö) je predložo srednjeevropskim državam plan medsebojnoga gospodarskoga sodelovanja: Austrija, Madžarska pa Češkoslovaška, pozneje tudi Jugoslavija pa Rumunija — naj stopijo v gospodarsko zvezo. Takša zveza — federacija podunavskih držav, štere bi si šle med sebov na roko v carinski pa trgovski pogodbaj, bi

Tardieu, francuski ministerski predsednik, ki je predložo nrt srednjeevropskim državam za gospodarsko Zvezo.

palik omogočila izmenjavo pridelkov med državami, štere so pripadale pred bojnov austro-vogrskoj monarhiji, Francija pa bi prevzela skrb, ka se tem državam po vellesilaj omogoči kredit do tistoga časa, ka si gospodarsko opomorejo pa ozdravijo.

Zroki francuskoga načrta podunavske federacije so bili pri evropski državaj različni ino značilni za zdajšnji evropski politični položaj.

Nemčija pravi francuskomi ministerskomi predsedniki, ka šče dosegnoti stem planom samo namen, ka zavedno odtrga Austrijo od Nemčije. Zato je nemška vlada včasi po razglasi nemškoga načrta poslala v Beč pozvanje, v šterom ponūja Austriji ugodnejšo carino, kak dozda, pa njoj predlaga svoj načrt, po šterom naj se sporazmejo samo pr zadete države ino izročijo svoje predloge ne Franciji, liki Društvi narodov.

Italija pa zagovarja, naj se omogoči najpre pomoč Austriji pa Madžarskoj, zato ka sta tevi zgubili dosta ozemla pa pot na morje ino bile poleg toga obremenjeni z vojnimi povročili (reperacijami). Nadale pravi Italija, ka se tevi državi s svojimi lastivnimi silami svojega gospodarskoga življenja nemreta obnoviti.

Madžarska pa je odgovorila na svoj način, ka je včasi poslala svojega zvūnešnjega ministra v Rim po navodila ino podrobnosti italijanskoga stališča.

Jugoslavija pa Češkoslovaška sta zadosta treznivi pa dobre misli. V velkom tjedni je gučao v jugoslovanskem senati dr. Marinkovič, zdajšnji jugoslovanski predsednik vlade od najvažnejših pitanj jugoslovanske politike ino je pravo od načrta podunavske zveze etak: Austro-Vogrška je nikdar ne mela velkoga pomena ino njeni razpad je ne mogeo stvoriti takše velke krize. Francija predlaga, naj bi se podunavske države med sebov sporazmele na gospodarskom fundamenti i naj bi te skupno

zahtevale od drugi držav vekše sporazume, s šterimi bi se vredilo celotno gospodarstvo življenje Europe. Prava je miseo, ka trbe vse duge svetovne bojne plačati. Tomi pa ne bi zadostovala zveza podunavski držav, zato ka ta zveza ne bi mogla zadostiti sama sebi ino ostati ločena od vsega drugoga sveta.

Čehoslovaški zvünešnji minister dr. Beneš je podao k pitanji podunavske federacija eto: Češkoslovaška država je za pogajanja srednjeevropskih držav, ka si popustijo med sebov v carinski pogodba. Odklanjam pa miseo carinske zveze (unije) tej držav, kak tudi vsakšo politično akcijo. Brezi Rumunije pa Jugoslavije neščemo včiniti niti stopaja. Srednjeevropske države so zadosta zrele ino močne, ka si bodo znale voditi samostojno politiko ino si prepovedavajo vmešavanje zvünešnjih držav v svoje znotrašnje zadeve. Nemčiji pa ne bodo srednje evropske države samo kolonije, štere bodo služile nemškoj političnoj ino gospodarskoj diki. Če Nemčija pa Italija ne pristaneta na francusko pobüdo, štera vsebije popuno samostojnost podunavskih držav, Čehoslovaška nešče sodelüvati v podunavskoj zvezi ino se za njo ne bode niti pogajala.

Vsakše proroküvanje je težko. Samo edno smemo trditi: odkritosrčnost je v politiki prvi stopaj za dosego sporazuma. Vsakše gospodarsko pa politično zbližanje med narodi pa smemo z vsem srcom pozdraviti, zato ka pomeni znova bliže stopaj splošnoj rešitvi. Končna rešitev pride komaj te, gda bo v sveti ino lüdstvi vtrdjena zavest, ka je vsigdar bogše gledati v sosedij prijatela ino brata, kak pa sovražnika.

Dne 5. maja vsi v Soboto!

To de veliki Marijin den, den Marijnoga slavja i den milosti za vse Njene pobožne častilce. To de pomenljivi den za celo našo Slovensko Krajino, vej de Marija Pomočnica prvokrat šla v slovesnoj procesiji po našoj Soboti; bo zavlada nad celov našov Slovenskov Krajinov, kak njena Kralica i dobra Matl. Ona de v teh žalostnih časaj Mati i Pomočnica nam vsem, posebno pa mladini našoj, štera naj bo vsa Njena i popunoma Njena.

Pridi draga mladina vsa, a pridite tudi vi stariše, da se pri Mariji navčite prav ljubiti svojo deco i tudi vse aldüvati za njo. Spored slovesnoga svetka je v glavnem sledeči:

ob 1/2 7 vöri sv. meša za gojence v Martinišči, istočasno de rana sv. meša v farnoj cerkvi;

ob 8 vöri dijaška služba boža v farnoj cerkvi;

ob 9 vöri sv. meša, obhajilo i predga za mladence i moške v Martinišči na prostom. Po toj službi božoj se dečki i moški v red spravijo i bodo šli k farnoj cerkvi, gde bodo na odločenom mestu čakali do procesije.

ob 1/2 10 vöri slovesna služba boža v farnoj cerkvi za deklet i žene i za tiste dečke i moške, šteri ne bi mogli priti v Martinišče k devetoj meši. — Oni taki po službi božoj naj idejo v red: dečki k dečkom, moški k moškom.

Včasi po službi božoj se gene procesija iz farne cerkve v Martinišče v sledečem redi:

Okrašeni biciklisti otvorijo procesijo.

Križ.

Šolska deca.

Godba.

Dečki, štirje i štirje.

Moški, štirje i štirje.

Godba.

Katoliško dijaštvo.

Dijaška Marijina kongregacija.

Pevci.

Dühovščina.

Podoba Marije Pomočnice.

Belo oblečena deca.

Marijine družbe z zastavami.

Deklet.

Žene.

Da bo šlo vse v lepom redi, naj se vsi držijo navodil reditelov. — Vse v vekšo čast božo i slavo naše lübe nebeske Mater Marije Pomočnice!

Dühovne vaje v Soboti. V pravu na Marijin svetek bomo opravljali tridnevne svete dühovne vaje dne 2., 3. i 4. maja. Predgata g. Dr. Franc Volčič, ravnatelj v Veržej i g. Štefan Temlin, salezijanski dühovnik iz Beltince.

Politični pregled.

Jugoslavija. Minister za šume i rude g. dr. Šibenik Stanko je odstopo. Na njegovo mesto je imenüvani g. Pogačnik Viktor, profesor. Istotak je odstopo g. Preka Mikloš, minister za zgradbe. Na njegovo mesto je imenüvan g. Dr. Srkulj Števan, župan mesta Zagreba. Oba ministra sta položila predpisano prisego.

Novi predlogi. Na razorožitvenoj konferenci v Ženevi je ameriški zastopnik Gibson stavio novi razorožitveni predlog, šteri obsega dve točki: I. Države se naj zavežejo, ka vničijo svojo težko pa lejko artilerijo i se za vse čase odpovejo bojni, v šteroj bi se nücali strupeni plini (čemer-ni gazi.) II. Te vrste orožje se ne sme nikdar več vporablati kakti bojna sredstva. Predlogi sta se pridružila angleški pa italijanski zvünešnji minister — Italija je stavila sledeči predlog: I. Na sühom se naj vniči vsa težka artilerija kak tudi vsi tanki. II. Na morji se naj vničijo vse linijske ladje i vse podmornice kak tudi vse ladje, štere služijo za aeroplan. III. Vničijo naj se vsi aeroplani, šteri služijo bombardiranj. IV. Vničijo se naj vsi strupi za plinsko bojno. Te italijanski predlog je zagvüšno ne odkritosrčen, liki služijo samo kak sredstvo diplomatske borbe proti Franciji na razorožitvenoj konferenci. Nadale je Italija stavila predlog, ka se naj zbrišejo vsi vojni dugovje, ravnotak naj se pod krilom Drüštva narodov izpremenijo ništerne meje mirovnih pogodb, štere so postale vzrok nemirov i morejo palik znova prinesiti do bojne. Se zna, da Italija pri tom predlogi ne misli na sebe, ka bi mogla dosta Jugoslovanov i Nemcov vkraj püstiti.

Na Dalnom Vzhodu se napetosti med Rusijov i Janponskov nevarno zapletajo. Rusi so postavili na meji ogromno armado. Japoncom je zbežao vojni minister nove mandžurske vlade, general Ma, ino je prišeo k Rusom. Japonci zmerom več vojakov pa orožja spravljajo v Mandžurijo.

— **S. K. Pustakovec: S. K. Mura 3:2.** Pri Muri je bila zelo slaba postava in igralci so tudi ne bili dobro razpoloženi. Najbolši igralci so bili Horvat, Čagran in Dor.

Svet reši samo lübezen Jezušovih ran! V te namen širite Novine!

Joško Maučec:

Zgodovina Slovenske krajine.

II.

Kulturne pa narodnostne razmere.

Mesta so bila središče civilizacije pa tudi romanizacije, štero so močno pospešüvali italiski trgovci, rokodelci ino vojni doslüzenci (veterani). Cela rimska uprava je davala mestom odlično prednost napram deželi. Rimska civilizacija je mela čüdivito moč do tujih lüdstev. Eden glavni razlogov je bio te, ka so Rimlani püstili lüdstvom njihovo vero ino vse šegé pa návade. Za Rimlane je bilo glavno, ka je lüdstvo priznavalo rimsko oblast, plačüvalo dačo pa davalo vojaštvo, v drugih rečaj so njemi püstili slobodo. In ravno te stvari so povzročile, ka je bilo lüdstvo pokorno rimskoj oblasti. Mesta so se na te način poromanila, počasneje je šla romanizacija, gde se kmetsko lüdstvo povsedi bole trdno drži svojih starih navad ino šeg pa tudi po vesnjaj je bilo nikelko rimski priselnikov. Ščasoma pa se je tudi kmet nikelko navčo latinskoga jezika, ar so mestni

veleposestniki pa uradniki, s šterimi je meo opraviti, navadno ne znali drugoga jezika kak latinskoga. Latinski jezik s svojov civilizacijov je zavzeo samo višije vrste lüdi pa javno življenje. Gda so si Rimlani podvrgli kakši narod, so njemi tudi navadno püstili domača božanstva, štera so se ščasoma porimlanila, ali pa rimska božanstva vdomačila pri tistom lüdstvi. Rimski glavni bog Jupiter je bio čüvar rimske države. Na spomenikaj, štere so našli v Panoniji, se večkrat omenja Jupiter kak ohraniteo (konservator) i pomočnik (praestes) države ali pa braniteo (stator, depulsor) proti napadom divjih lüdstev, šteri so ropali po naši krajaj.

Vsa moč rimske politike je bila združena v veri i zato je ne čüda, ka so se tudi po Panoniji hitro razširili grško-rimski bogovi. Na žrtvenikaj, napisaj i grobaj najdemo celo vrsto bogov i boginj, iz šterih sledi, ka se je rimsko češčenje bogov hitro i jako razširilo med starim prebivalstvom Panonije.

Na spomenikaj najdemo največkrat sledeče bogove: Genius, Nemesis, Sol, Lu-

na, Lucifera, Isis, Silvanus, Venus, Viktrix, Herkules, Sares domertici, Jupiter, podzemski bogovi i. t. d.

Krščanstvo v Panoniji. V III. veki so krščanstvo širili po Panoniji trgovci, obrtniki ino krščanski vojaki, šteri so prihajali v Panonijo od juga pa od izhoda. Gda pa je zavladao rimskoj državi Dioklecijan (284 305), se je začelo krvavo preganjanje krščenikov po vsoj rimskoj državi. Da bi rešo rimsko casarstvo iz nevarnosti, je postavio Valeriana Maximianaza sovladara. Za casara je imenüvao Konstancia Klora i Galeria, pa razdelo rimsko državo zavolo olejšanja na štiri dele: Panonija, Norikum, Klirikum so prišli pod oblast Galerija, šteri je silo casara, ka so začnoli s silo preganjati krščenike. Po redi so casarske odredbe zapovedavale podirati cerkve krščenikov pa zažigati svete knige. Edna od casarski zapovedi je odvzela krščenikom pravico do uradov, druga pa je določila, da morajo vse krščenike, šteri ne bi darüvali rimskim bogovom, s smrtjov kaštigati.

V Panoniji sta se ustanovili dve glav-

M. Sobota

— **Travniška brana**, ki jo je priskrbeli i dala na razpolago kmetijska podružnica, se nahaja pri g. Lainščeku v Soboti. Vnogi sploj ne vejo, da ta brana obstoji v Soboti. Dobro bi bilo ljudem večkrat na znanje dati takše reči, ar kmetijske podružnice nemajo toga namena, da bi podpirale samo posamezne bogatejše osebe, nego v prvoj vrsti siromake, šteri si različnoga potrebnoga orodja nemrejo spraviti.

— **Što šče pristopiti k Agrarnoj zadruzi**, se lahko vsaki den javi v starom Martinišči, Križova ul. 4. Agrarna zadruga bo sčasoma za svoje člane preskrbovala z vsem mogočim blagom po najnižji ceni. Zato naj nede niednoga človeka, ki ne bi pristopo k zadruzi, ar Agrarna zadruga nema nikšega haska, samo njeni člani.

Slovenska krajina.

— **Navuk za tretjired i kotrige bratovčine oltarskoga Svdstva** je dnes teden, 8. maja v Črensovcih pred večernicov. Večernice so ob 3. Navuk pa pol treh. Zednim se podeli odveza za tretjerednike.

— **Nova meša v Turnišči** je dnes teden, 8. maja. Pomotoma se je štampalo za 10. maj. Te den, 8. maja je tudi v Črensovcih vsakoletno križovsko proščenje. Tak nova meša i proščenja vküpspadneta.

— **Da se zboljša cena živine** so glavni urednik Novin g. Klekl Jožef, bivši poslanec, poslali prošnjo na g. ministra Pucelj Ivana. Gospod minister so na prošnjo taki odgovorili, da bodo v ministerskom sveti prošnjo podpirali, da pride pomoč našim posestnikom.

— **Razne zadeve, ki se tičejo našega kraja**, so naprej prinesli g. Klekl Jožef bani g. Dr. Marušiči v Ljubljani, pri kom so se javili preminoci teden. G. ban na srci nosijo potreboče Slov. Krajine.

— **Gerlinci**. Zupančič Franc, vučiteo v Gerlinci so se po 10 letnom trudi ločili od nas. V imeni šolske mladine jih je pozdravila Vogrinčič Milika i njim v slovo pravila, da njihov spomin ne bo obledeo, nego dugo ostane med nami.

— **Nova meša na Razkriži**. Maja 5. na Zastopenje ali Vnebohod (Malo Telovo) bo služo svojo prvo sv. mešo g. Vode Anton,

nivi sodišči, šterivi sta vodili preiskave proti krščenikom. Edno v Sirmiji, drugo v Sabariji pod predsedstvom prefekta Amanacija. To drugo sodišče je obsodilo na smrt svetoga pušpeka Kvirina iz Siscije, šteroga so vtopili v potoki Sbaris (dnešnji Gyöngyös) tak, da so njemi okoli šinjeka zvezali mlinski kamen. Tü je tudi vmro mučeniške smrti s svojima prijateloma sv. Rutilus pa sv. Ireneus ino mnogi krščeniki, šterih imena so ne zapisana v zgodovini.

V tej dobi je bio vmorjen okoli l. 303. tudi ptujski pušpek Viktorin. Mirni časi so nastanoli za krščenike za vlade Konstantina Velkoga (315), šteri je prišeo v Panonijo na poročilo, ka so vdrli Sarmati ino je dugši čas prebivao v Sabariji. Konstantin Velki je dao slobodo krščanskoi veri pa dovalo krščenikom, ka so lejko začnoli zidati cerkve.

V toj dobi je postanola Sabarija glavno mesto Panonije prime. Prebivalstvo se je pomnožilo, gradile so se orožarne pa zgradbe za shranjüvanje živeža, za rimsko uradništvo ino za čete vojakov, štere so bile postavlene ob Dunavi za čüvanje. Po

salezijanec. Isti den je vsakoletno proščenje v Bogojini. Te den bude obhajalo tudi Martinišče v M. Soboti god Marije Pomočnice z blagoslovitjov nove podobe Marije Pomočnice.

— **Narasle so Novine** zadnji teden: v Soboti, Nemčiji, Franciji i Austriji.

Naš misijonar g. Kerec Jožef, je 13. aprila seo na ladjo „Gange“ v Honkongi na Kitajskom. Okoli 10. maja pride v Benetke, od tam ide v Torino, gde de zborüvanje Sal. družbe i on bo zastopao Kitajsko. Potem pride v Ljubljano i odtistec okoli zadnjega maja domo. — Bog ga srečno pripelaj k nam!

Stiska za peneze je tak velika postala, ka niedna banka, niedna posojilnica, niti nieden od oblasti podpiran penezni zavod ne more v zadostnoj meri dati prosilcom peneze, štere majo vložene. Tomi je zrok svetovna stiska v gospodarstvu. Vüpanje pa je, ka ešče letos pride vse pali v reden ter. Tečas pa zvün potrplivosti drugo nikaj ne pomaga.

— **Materinski den v Martinišči**. V nedelo, 10. t. m. se je vršila v nabito punoj dvorani v Martinišči lepa slovesnost. Mladina je proslavljala svoje matere. Jako lepi je bio govor trg. pomočnika Ed. Korena; prisrčne deklamacije, posebno simboličen nastop Vere. Vüpanje i ljübezni nas je do skuz genolo. — Nato se je vršila krasna, pretresliva igra v 5 dejanjih: „Žrtev spovedne muččnosti“, ki so jo predvajali gojenci i oratorijanci Martinišča. Niedno oko ne ostalo süho pri ginljivih prizorih te krasne, pa jako podučne igre. Vsi igralci, ki jih je bilo 32 so prav dobro rešili svoje vloge. Kakši uspeh je doživela ta igra, dokazüje najbole to, da je bila na konci enoglasna žela vseh: ta igra se mora ponavlati ne samo ednok, nego večkrat. Ponovila se je dnes teden.

— **Vesela vest**. Dugo, želno pričaküvana podoba Marije Pomočnice se nahaja že v Martinišči. Podoba je krasna i človek ne ve kaj bi bole občüdüvao materinsko dobroto Marijino, ali lübezni obrazek Jezušekov. Blagoslovi se ta podoba 5. maja.

— **Cankova**. Pri nas se je z izredno lepim uspehom zaključo gospodinjski tečaj, šteroga je z izrednov skrbljivostjov i požrtvovalnostjov vodila vučitelica gospodičina Mikuževa. Ženska mladina se na tom mestu

smrti Konstantina Velkoga je prišla Panonija prima ino z njov Sabarija najprle pod oblast Konstanca, včasi nato pa zavolo njegove nasilne smrti Konstancija, šteri je ob priliki, gda je zadüšo upore Sarmatov l. 356. prišeo tudi v Sabarijo.

Gda je pa zavlado rimskoj državi casar Valentijan ino po njegovoi smrti so nastali za rimske dežele mračni dnevi. L. 377. so Huni poplavili Panonijo. Makrinus prefekt provincije je zaman poskušao z malo številnimi legijami odrinoti nevarnost. Z mnogimi žrtvami svojih čet je ne mogeo zapreti proti neprestanim hunskim napadom, šteri so s sebov pripelanimi Goti ino z drugimi divjimi narodi združeni na lejki način bili zavzeli vekši deo Panonije.

Edino z obrambnimi četami ojačena mesta, kakti: Siscia, Sirmium pa Sabarija so se rešila hunskoga vničavanja i so ostala ešče dale v oblasti rimski casarov, šteri so z zadnjimi močmi komaj za poustoletja mogli rešiti Panonijo grabežljivih pa vničüjočih Hunov, šteri so za vlade Atile postanoli grob severnorimske države.

(Dale.)

vsem, ki so omogočili te tečaj na Cankovi, najlepše zahvalüje.

— **Dve praznivi zdravniškivi mesti**. V našoi krajini smo v zadnjem časi zgübili zdravnika na Cankovi, šteri je niti nej tam stanüvao, nego v Gornjoj Radgoni i zdravnika pri Gradi. Tüdi te je nej stanüvao pri Gradi i zato sta ravno oba zdravnika zgübila gornja mesta, ar so jiva betežniki skoro nigdar nej mogli najti doma. Zdaj sta obej mesti na novo razpisanimi. Pripomnimo, da je tak pri Gradi kak na Cankovi pripravleno za zdravnika krasno stanovanje, pri Gradi je tudi ešče apoteka. Želimo zato, naj bi prišli na ta dobra mesta ednok zdravniki, s šterimi bi bilo lüdstvo zadovolno.

— **Za romanja na Trsat** združeno z izletom z ladjov po morji, šteroga priredi zadno nedelo maja Sveta vojska v Ljubljani, vlada velko zanimanje. Ar na vnoga pitanja ne mogoče vsakomi posebi pismeno odgovoriti, bode izšla te dni posebna romarska številka lista „Preporod“, ki je glasilo Svete vojske. V toj številki bodo vsa potrebna pojasnila i navodila za romanje. To številko pošlemo k šenki vsem, ki so se prijavili, kak tudi vsem, ki se zanimajo za romanje. Posebno pa prosimo, da se nam javijo vsi tisti, ki so se vdeležili lanskoga romanja. Novo vodstvo Sv. vojske najpre ne dobilo lanskoga imenika, šteroga pa jako nüca. Pišite dopisnico na naslov: Sveta vojska, romarski odsek, Ljubljana, Dunajska cesta št. 17.

— **Skupna obrtna zadruga v M. Soboti**, obvešča vse svoje člane, da bo izvršila prošnje i prepise obrtnih listov zavolo registracije, ki se mora izvršiti po novom zakoni najkesneje do 9. junija 1932. Potrebno je, da vsaki zadružni član odda svoj obrtni list v zadružnoj pisarni, tam podpiše prijavo, a vse drugo izvrši pisarna sama. — Načelstvo.

Od naših v tujini.

Francija. „Pozdravljam z celov familijov vso Slov. Krajino, štero lübirim kak svojo mater. Novine teško čakam, ar v mojem maternom jeziki pišejo.“ *Guttman Ignac, Willerupt*. — „Zadno pošilatev Novin sam v redi dobila. Z Novinami sem zadovolna, posebno lepa je bila vüzemska številka z slikami. O da bi prinašale Novine tudi slike iz Slov. Krajine, ka bi bar na sliki vidila svoj rojstni kraj! (To bi bilo mogoče, če bi vsi naši delavci v Franciji naročili i plačali Novine. Vr.) Zadolna sam pa posebno še zato z Novinami, ar vsako nedelo prinesejo predge, štere eti ne morem poslušati, ar je ne razmim. Gda sam čtela v 9. številki „Pokoro“, sam se včasi odločila, da bom šla k spovedi. Idem v Pariz, gde so jugoslovenski frančiškani. Prle se mi je slabo godilo. Pri kmeti so mi mesečno 150 frankov vkraj vlekli. Sam se pritožila na ministerstvo i zdaj sam dobila dobro mesto pri ednoj dovici, gde me nemajo za deklo, nego hčer. To mesto so mi tudi eden naš g. frančiškan spravili, ki se pripravljajo za misijone. V Srci Jezušovom vas vse lepo podravlam. B. B. Sartrouville.

Jüžna Amerika. Febr. 23. je vmrla v Buenos Airesi žena Žemlič Franca, ki je doma iz Petanjec. Zapüstila je 2½ leta staro dete Josefino. Žemlič je kotriga našega Podpornoga društva i to je pri tom sprevodi prvič nastopilo. Na škrinjko pokojne je v nazočnosti lepoga broja kotrig položo venec Turk Florijan, podpredsednik. Venec je noso napis: „Za spomin od Premurskoga Podpornoga Društva.“ Te je tü-

POZOR!**ZASTONJ****POZOR!****NE DOBITE, PAČ PA ZELO POCENI**

razna kolesa, motorje, šivalne stroje, gramofone, gram. plošče, fotografske aparate in fotomaterijal kakor tudi vse nadomestne dele pri

tt. ERNEST ŠTIVANI v Murski Soboti.

Pred nakupom si oglejte mojo veliko zalogo brez vsake obveznosti ter primerjajte cene in tudi kvaliteto z drugimi. Šele potem se odločite!

di izrazo sožalje mladimi dovci i ga tolažo v imeni društva. Pri jami, kam je društvo sprevodilo pokojno, je v imeni članov slovo vzeo od pokojne Trstenjak Franc, pri šteroj slovi se vnogo oko zaskuzilo. Društvo je poklonilo lepo podporo žalostnomi dovci za kritje pokopnih stroškov, ki se je za njo srčno zahvalo. Tajništvo Prekm. Slov. Podpor. Društva, Buenos Ajres, Avel M. Esteves 500.

S. Bethlehem. Apr. 3. so se zbrali naši Slovenje v dvorani pri cerkvi sv. Jožefa na večerjo. Čisti dobiček večerje se je poklonilo stradaljočim. Na vüzem so deca izvajala lepo igro, na štero so je navčile častite sestre.

NEDELA (Po vüzmi peta).

Vu onom vremeni pravo je Jezuš vučenikom svojim: Zaistino, zaistino velim vam, či kaj bode te prosili Očo vu imeni mojem, dá vam. Dozdaj ste nikaj ne prosili vu imeni mojem: proste i zadobite; naj radost vaša puna bode. Eta sam po prilikaj gučao vam. Pride vōra, gda že ne bom po prilikaj gučao vam; nego bom očivesno vam od Očē nazviščāvao. Vu onom dnēvi vu imeni mojem bode te prosili: i ne velim vam, ka bom jas proso Očo za vas; ar sam Oča lūbi vas; da ste vi menē lūbili i vervali ste, ka sam jas od Bogā zišao. Zišao sam od Očē i prišao sam na ete svet: pālik ostāvim te svet; i idem k Oči. Velijo njemi vučenicke ujevovi: Ovo zdaj očivesno gučiš i prilike nikakše ne prāviš; zdaj znamo, ka vsa znaš i ne je potrebno tebi, ka bi te što pitao: po tom verjemo, ka si od Bogā zišao. (Jan XVI.)

Pokora (Paolo Segneri).

Pa ešče več moram omeniti. Istina, ka je Jakob svoje robinje prvle izpostavo nevarnosti; ali jih je zato ne tak za malo cenio, ka bi je prostovolnim nevarnostim izpostavo, nego samo naprej nevidenim neizogibnim; da je ne on šo proti Ezau, nego Ezau proti njemi; zato se ga je ne mo go ognoti.

Vi pa ešče slabše ravnate s svojimi dūšami, kak Jakob s svojimi robinjami, da je vi ne izpostavite samo nepričakūvanim nevarnostam, nego vi je sami radi v nevarnost postavlate; pa kak da bi se vi škodi dūš veselili, idete ta, gde so guči najgrši, pogledi najbolje poželivi, zabave najgrešnejše, gde neso vrazje takrekoč skriti, nego gde se v odprtom boji z nabitim orožjom vojskūjejo proti dūšam, ka bi te pogūbili, kak so oni pogūbleni. Pa bi vi to meli kak brigo, ali bar kak pažnjo za dūšo?

AGRARNE ZADEVE

Pravilnik za izvrševanje agrarnoga zakona. Člen 11. Vse, ka veleposestniki ne ide po agrarnom zakoni kak maksimum i nadmaksimum, se mora interesentom razdeliti. Člen 12. Vse parcele, štere se interesentom razdelijo, morajo nositi katastralne i zemliškoknižne označbe, keli-

ko merijo i kakše kulture so. V odločbi se mora rešiti tudi patronat i druga bremenena. Členi 13, 14 i 15. gučijo od tistih veleposestev, štera ne dosegejo maksimuma i od tistih menših, štere nemajo 100 oralov za obdelavanje sposobne zemle. Pri tej se mora vse vkūpspisati, ka ide po zakoni veleposestniki i ka zgūbi, ali ka nazaj dobi i vse javiti na ministerstvo. Sto oralov maksimuma se mora pūstiti veleposestniki.

Infanterist kelnar.

Infanterist graj z mesom nese v skledi pa pol paoca v grahi ma. „Ka pa delaš?“ ga pita poročnik.

Infanterist: „Prosim lepo, ve nej vroči.“ Siromak je mislo, ka oficer poročnik za njegov palec straj, ka se nej žežgao.

Pošta.

Trajbär L. Dobrovnik. Nemet Veroniki stavili liste. Duga je na letos 25 Din. Prosimo, da ga ti plačáš, ki si njej liste naročo. **Vogrinčič J. Gerlinci.** Javite nam, štere Novine neste dobili. Pišete, ka bi vaši radi meli vekše Novine i ka jočejo za peneze, ka jih nega. To dvoje ne paše vkūp. Vekše Novine so mogoče samo pri vekšoj naročnini, to je če do koštale kak lani. **Gulman Ignac Willerupt.** Peneze sprejeli. Hvala.

Mlatilni stroj M. A. samovozač (magánjaro) 6 H. P. v dobrom stanji se zavolo smrti oda. Več se izve pri lastnici v Filovcih št. 53. p. Bogojina. 2

Posestvo s hišov, približno 4 plūge, njive, sadovnjaka i gorice se fal prodá. Več se zvedí pri JAKOBI ČREPŇJAK, Apače št. 74. 1

Nova hiša, čisto suha z 4 sobami veliko kuhinjo ter vrtom poceni na prodaj. Istotam 4 cevni radio aparat z ojačevalom za gramofon. MURSKA SOBOTA, Šolska ulica 35.

APNO,

lepo belo naročite najceneje vedno le pri nas. APNENICE, POLZELA. 4

Dne 14. maja 1932
predpoldne ob 9 uri

proda se

na licu mesta v

Rogašovcih

gostilna, hiša, travnik
in njive.

POZOR RMETOVALCI!**MOTIKE**

80 dkg, 90 dkg in
100 dkg

KROKODIL ROSE

režejo kak britva

Din 15'— 1 kom.

Vsaka kosa je garantirana, t. j. če ni dobra se zamenja za drugo.

Samo dokler zaloga traja.

Vse vrste umetna gnojila, cement, ter vse vrste poljedelski in drugi kmetijski stroji vedno po originalnih fabričnih cenah pri

ČEH FRANTI trgovina z mešaním blagom v Murski Soboti
prek od Hartnerovega mlina — poleg pošte. 3

POZOR POLJSKI DELAVCI!**MOTIKE**

10 Dinarov
1 komad.